

**INSTRUKCJA (PROGRAM) ODBYWANIA PRAKTYK
PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA i WCZESNOSZKOLNA
Studenci II roku studiów drugiego stopnia**

Wstęp

1. Studenci II roku studiów II stopnia na specjalności **Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna** powinni odbyć praktyki ciągłe w przedszkolu i szkole podstawowej w kl. I– III w wymiarze 1,5 miesiąca tj. **120 godzin**:
 - III semestr: 60 godzin w przedszkolu - moduł dydaktyczny;
 - IV semestr: 60 godzin w szkole podstawowej w klasach I- III - moduł dydaktyczny.
2. Tygodniowy wymiar praktyki wynosi minimum 25 godzin.
3. Student może przystąpić do odbywania praktyki w zakresie dydaktycznym dopiero po zaliczeniu praktyki w zakresie psychologiczno – pedagogicznym (I rok studiów).
4. Dopuszcza się częściowe zwolnienie z praktyk na podstawie pracy zawodowej (Regulamin praktyk § 7).

Cele praktyki

1. Poznanie celów, zadań, metod, form i wyników pracy danej szkoły lub placówki.
2. Zdobywanie orientacji o całościach czynności zawodowych pracowników danej instytucji.
3. Poznanie problemów i struktury społecznej podopiecznych placówki.
4. Zastosowanie, weryfikowanie wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie studiów w praktycznej działalności placówki.
5. Nabywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych w pracy danej instytucji.

Organizacja i przebieg praktyki

1. Student jest zobowiązany do zgłoszenia się do Dyrektora szkoły/przedszkola w dniu rozpoczęcia praktyki celem skierowania do nauczyciela – opiekuna, który jest jego bezpośrednim przełożonym w czasie trwania praktyki.
2. Nauczyciel – opiekun ustala ze studentem szczegółowy plan zajęć zgodnie ze wskazaniami instrukcji, z tym iż w pierwszych dniach nie prowadzi samodzielnie zajęć.
3. Samodzielne prowadzenie zajęć przez studenta powinno być poprzedzone zapoznaniem z podstawową dokumentacją placówki, poznaniem warsztatu pracy nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej i obserwacją całodziennych zajęć.
4. Codziennie po zajęciach nauczyciel – opiekun omawia ze studentem przebieg i wyniki jego całodziennych zajęć. Tematem omówienia powinna być przede wszystkim każde hospitowane lub przeprowadzone przez studenta zajęcia. W wypadku hospitowania przez studenta zajęć u innego nauczyciela, w omówieniu uczestniczy również ten nauczyciel. Po przeprowadzonych zajęciach student wpisuje pod scenariuszem zajęć uwagi i zalecenia nauczyciela – opiekuna, dotyczące ich prowadzenia. Uwagi te powinny być przedyskutowane w czasie omawiania zajęć. Następnie student wpisuje pod scenariuszem własny komentarz do przeprowadzonych zajęć.
5. W czasie odbywania praktyki student podlega obowiązującej w szkole/przedszkolu dyscyplinie pracy. Cechować go powinna solidność i sumienność w wykonywaniu swoich obowiązków.

Tematyka praktyki – rodzaje zajęć praktycznych studenta

Praktyka w zakresie dydaktycznym –120 godzin tj. (semestr III - 60 godzin w przedszkolu– semestr IV - 60 godzin w szkole podstawowej w klasach I-III)

W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych przez:

1) zapoznanie się ze specyfiką pracy nauczyciela (5 godzin w przedszkolu i 5 godzin w szkole) tj. poznanie warsztatu pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej/wczesnoszkolnej, poznanie uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji przedszkola/ szkoły i dokumentacji nauczyciela;

2) obserwowanie we wszystkich grupach wiekowych (3-latków, 4- lub 5-latków i 6-latków)/w kl. I, kl. II i kl. III (15 godzin tj. po 5 godzin w każdej grupie wiekowej i 15 godzin tj. po 5 godzin w każdej klasie):

a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć oraz aktywności uczniów,

b) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,

c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko/ uczeń oraz interakcji między dziećmi w toku zajęć zintegrowanych,

d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie/klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,

e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci/uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,

f) sposobu oceniania uczniów,

g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,

h) dynamiki i klimatu społecznego grupy/klasy, ról pełnionych przez dzieci/uczniów, zachowania i postaw wychowanków,

i) funkcjonowania i aktywności w czasie zajęć poszczególnych dzieci/uczniów, z uwzględnieniem dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci /uczniów szczególnie uzdolnionych,

j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,

k) organizacji przestrzeni w sali/klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);

3) współdziałanie z opiekunem praktyk (5 godzin w przedszkolu i 5 godzin w szkole) w:

a) planowaniu zajęć w każdej grupie wiekowej w przedszkolu (3-latków, 4- lub 5-latków i 6-latków) /zajęć zintegrowanych w kl. I, kl. II i kl. III (opracowywanie scenariuszy zabaw lub zajęć),

b) organizowaniu pracy w grupach,

c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,

d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,

e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów (sprawdzanie zeszytów, sprawdzianów, pracy indywidualnej, ocena bieżąca wybranych umiejętności np. czytania),

f) podejmowaniu działań na rzecz dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,

g) organizowaniu przestrzeni sali/klasy,

h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

i) podejmowaniu innych działań, np. udział w posiedzeniu rady pedagogicznej, zespołu wychowawczego, udział w szkoleniach w ramach WDN, w spotkaniu z rodzicami, udział w zajęciach otwartych itp.

4) pełnienie roli nauczyciela (30 godzin tj. po 10 godzin w każdej grupie wiekowej i 30 godzin tj. po 10 godzin w każdej klasie), w szczególności:

- a) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, klasy oraz dynamiki grupy,
- c) organizację i prowadzenie zajęć / zabaw w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze,
- d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju dzieci/ uczniów,
- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania dzieci/uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
- g) organizację pracy dzieci/uczniów w grupach zadaniowych,
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń dzieci/ uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci/ uczniów, badanie osiągnięć edukacyjnych, diagnoza gotowości szkolnej,
- j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z dziećmi/uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- k) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, pedagogiem szkolnym, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z dziećmi /uczniami;

5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych (5 godzin w przedszkolu i 5 godzin w szkole), w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- c) ocenę przebiegu prowadzonych zajęć zintegrowanych oraz realizacji zamierzonych celów,
- d) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych zajęć zintegrowanych,

Zaleca się, aby student:

1. Poznał dokumentację pracy przedszkola/ szkoły poprzez rozmowę z dyrektorem, pedagogiem szkolnym, bibliotekarzem, wychowawcą świetlicy, logopedą, terapeutą, opiekunem praktyki itp.
2. Przygotowywał zajęcia próbne samodzielnie, ale skonsultował szczegółowy scenariusz zajęć z nauczycielem – opiekunem. Tematy zajęć i związane z nimi zakresy materiału student powinien znać co najmniej na 3 dni przed ich realizacją. Zajęcia mogą być przeprowadzone wyłącznie po zatwierdzeniu scenariusza przez nauczyciela, na dzień przed ich przeprowadzeniem. Nauczyciel wpisuje na scenariuszu akceptację.
3. Wykonywał pracę w charakterze asystenta nauczyciela, np. brał udział w sprawdzaniu zeszytów przedmiotowych, prac domowych, ćwiczeń i prac klasowych z próbą ich oceny, oraz prowadził pracę indywidualną z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych (dziecko/ uczeń słaby, uczeń zdolny).

Dokumentacja praktyki

1. Student prowadzi *Dziennik praktyk*, w którym codziennie powinien opisywać wykonywane czynności oraz uwagi o ich realizacji.
2. Opiekun praktyki w instytucji potwierdza w dzienniczku praktyk, w miejscu do tego przeznaczonym, wszystkie czynności wykonane przez studenta, a na zakończenie praktyki sporządza opinię i wystawia ocenę (5,4+,4,3+, 3).
3. W przypadku niezaliczenia praktyki opiekun wpisuje ocenę niedostateczną, co zobowiązuje słuchacza do ponownego odbycia praktyki w wymaganym wymiarze (60 godzin).
4. Odbycie praktyk w dzienniczku praktyki stwierdza dyrektor/kierownik instytucji.
5. Wypełniony i potwierdzony przez dyrektora/kierownika instytucji dzienniczek praktyk student przedkłada w Rektoracie po zakończeniu praktyki. Studenci dzienniczki składają najpóźniej **do dnia 15 lutego na V semestrze studiów** oraz **do 31 maja na VI semestrze studiów**.
6. Zaliczeniem praktyki jest wpisanie oceny w dzienniku praktyk, w protokole i Wirtualnym Dziekanacie przez opiekuna praktyk lub osobę wskazaną przez Rektora. Na ocenę z praktyki składają się: ocena wystawiona przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji oraz ocena przedstawionej dokumentacji przebiegu praktyki (*Dziennika praktyk*).
7. W przypadku odbycia praktyki niezgodnie z instrukcją, z błędami metodycznymi lub merytorycznymi opiekun praktyk zleca ponowne odbycie praktyki w określonym wymiarze.